

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi C-157/14

Neptune Distribution SNC
versus
Ministre de l'Économie et des Finances

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Conseil d'État (Prantsusmaa))

Eelotsusetaotlus — Määrus (EÜ) nr 1924/2006 — Direktiiv 2009/54/EÜ — Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 11 lõige 1 ja artikkel 16 — Tarbijakaitse — Toitumis- ja tervisealased väited — Looduslik mineraalvesi — Naatriumi- või soolasisaldus — Väljaarvutamine — Naatriumkloriid (keedusool) või naatriumi absoluutkogus — Sõna- ja teabevabadus — Ettevõtlusvabadus

Kokkuvõte – Euroopa Kohtu otsus (neljas koda), 17. detsember 2015

1. *Eelotsuse küsimused — Euroopa Kohtu pädevus — Liidu õiguse asjakohaste sätete väljaselgitamine — Küsimuste ümbersõnastamine*

(ELTL artikkel 267)

2. *Õigusaktide ühtlustamine — Toidu kohta esitatavad toitumis- ja tervisealased väited — Määrus nr 1924/2006 — Väited loodusliku mineraalvee naatriumi- või soolasisalduse kohta — Mineraalvee märgistus, mis viitab vähesele naatriumi- või soolasisaldusele, kuid selle absoluutkogus on tegelikult 20 mg/l või enam — Lubamatus*

(Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr 1924/2006, muudetud määrusega nr 107/2008, artikli 8 lõige 1 ja lisa; Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/54, artikli 9 lõige 2 ja lisa III)

3. *Õigusaktide ühtlustamine — Toidu kohta esitatavad toitumis- ja tervisealased väited — Määrus nr 1924/2006 — Keeld esitada märgistusel mis tahes väiteid, mis võivad tarbijat eksitada loodusliku mineraalvee naatriumi- või soolasisalduse osas — Sõna- ja reklaamiteabevabaduse ning ettevõtlusvabaduse ebaproportsionaalne piiramine — Puudumine — Ettevaatuspõhimõtte arvesse võtmine*

(Euroopa Liidu põhiõiguste harta, artikli 11 lõige 1 ja artikkel 16; Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr 1924/2006, muudetud määrusega nr 107/2008, artikli 8 lõige 1 ja lisa; Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/54, artikli 9 lõige 2 ja lisa III)

4. *Õigusaktide ühtlustamine — Toidu kohta esitatavad toitumis- ja tervisealased väited — Määrus nr 1924/2006 — Nende väidete kasutamise tingimused — Liidu seadusandja kaalutusõigus — Kohtulik kontroll — Piirid*

(Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr 1924/2006, muudetud määrusega nr 107/2008, artikli 8 lõige 1)

1. Vt otsuse tekst.

(vt punktid 33 ja 34)

2. Määruse nr 1924/2006 toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta (muudetud määrusega nr 107/2008) artikli 8 lõiget 1 koosmõjus selle määruse lisaga tuleb tõlgendada nii, et see keelab loodusliku mineraalvee ja muu vee puhul kasutada väidet „väga madala naatriumi- või soolasisaldusega” ja mis tahes muud väidet, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus.

Lisaks tuleb direktiivi 2009/54 loodusliku mineraalvee kasutamise ja turustamise kohta artikli 9 lõiget 2 koostoimes nimetatud direktiivi III lisaga tõlgendada nii, et sellega on vastuolus, et loodusliku mineraalvee pakend, märgistus või reklaam sisaldab väiteid, millega soovitakse panna tarbija uskuma, et see vesi on madala naatriumi- või soolasisaldusega või sobib vähese naatriumisisaldusega dieediks, kui mis tahes ühendi kujul sisalduva naatriumi absoluutkogus on 20 mg/l või enam.

(vt punkt 56 ja resolutsiooni punkt 1)

3. Keeld esitada loodusliku mineraalvee pakendil, märgistusel ja reklaamis mis tahes väiteid, mis viitavad vee madalale naatriumisisaldusele, nagu on sätestatud määruse nr 1924/2006 toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta (muudetud määrusega nr 107/2008) artikli 8 lõikes 1 koosmõjus selle määruse lisaga ja direktiivi 2009/54 loodusliku mineraalvee kasutamise ja turustamise kohta artikli 9 lõikes 2 koostoimes nimetatud direktiivi III lisaga, kujutab endast nii ettevõtja sõna- ja teabevabaduse kui ka tema ettevõtlusvabaduse piiramist.

Sellegipoolest olgu esiteks märgitud, et see piirang ette nähtud õigusaktiga, ja teiseks ei mõjuta need sätted ettevõtja sõna- ja teabevabaduse olemust, kuna need sätted käsitlevad üksnes sellise teabe esitamist, mida võidakse tarbijale teatud tingimustel edastada loodusliku mineraalvee naatriumi- või soolasisalduse kohta. Samas on asi kaugel sellest, et vaidlusaluste õigusnormidega keelataks loodusliku mineraalvee tootmine või turustamine – need reguleerivad vaid selgelt määratletud valdkonnas vee märgistamist ja reklaami. Seda tehes ei mõjuta need mingil moel ettevõtlusvabaduse olemust. Pealegi on vajadus tagada tarbijatele toote omaduste kohta võimalikult täpse ja läbipaistva teabe andmine tihedalt seotud inimeste tervise kaitsega ja kujutab endast üldist huvi pakkuvat küsimust, mis võib õigustada ettevõtja sõna- ja teabevabaduse ning ettevõtlusvabaduse piiramist.

Seoses proportsionaalsuse põhimõttega olgu märgitud, et kui on välistatud oht inimeste tervisele, mis tuleneb erinevates keemilistes ühendites esineva naatriumi ja muu hulgas naatriumbikarbonaadi rohkest tarbimisest, võis liidu õiguslooja põhjendatult leida, et sellised kitsendused ja keelud, mida näevad ette määruse nr 1924/2006 artikli 8 lõige 1 ja direktiivi 2009/54 artikli 9 lõige 2 seoses selliste väidete kasutamisega, milles viidatakse loodusliku mineraalvee madalale naatriumisisaldusele, on asjakohased ja vajalikud inimeste tervise kaitse tagamiseks liidus. Nimelt peab liidu õiguslooja võtma arvesse ettevaatuspõhimõtet, mis näeb ette, et kui on kahtlusi inimeste tervisele esinevate ohtude olemasolu või ulatuse osas, siis võib võtta kaitsemeetmeid, ilma et oodataks ära, et täielikult oleks avaldunud nende ohtude tegelikkus ja tõsidus. Kui väidetava ohu olemasolu või selle ohu ulatuse üle ei ole võimalik kindlalt otsustada, kuna teostatavate uuringute tulemused ei ole lõplikud, kuid ohu realiseerumise korral on tegelik kahju rahvatervisele tõenäoline, õigustab ettevaatuspõhimõte piiravate meetmete vastuvõtmist. Järelikult on ettevõtja sõna- ja teabevabaduse ning ettevõtlusvabaduse piirang proportsionaalne taotletava eesmärgiga.

(vt punktid 67, 69–71, 74, 81–85)

4. Vt otsuse tekst.

(vt punkt 76)